

บทที่ 1

บทนำ

คาร์เนชั่น (*Dianthus caryophyllus* L.) เป็นไม้ดอกที่ได้รับความนิยมสูง เนื่องจากดอกไม้รูปทรงสวยงาม ดอกมีหลายสีเช่น ขาว ชมพู แดง เหลือง หรือมีมากกว่าหนึ่งสีในดอกเดียวกัน และยังสามารถย้อมสีแปลกๆ ได้อีกด้วย ดอกมีกลิ่นหอมและมีอายุการใช้งานได้หลายวัน จึงใช้เป็นไม้ตัดดอกได้เป็นอย่างดี (นันทิยา 2524) ปัจจุบันคาร์เนชั่นได้รับความนิยมสูงในประเทศต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จากปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นในระยะไม่กี่ปีที่ผ่านมาในประเทศสเปน เคนยา เนเธอร์แลนด์ และอิตาลี เพื่อส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาและประเทศทางยุโรปตะวันตก (Hoogendoorn and Sparnaaij, 1988)

สำหรับประเทศไทยได้เริ่มมีการผลิตคาร์เนชั่นเพื่อปลูกในฤดูหนาวมาเป็นเวลานานกว่า 20 ปี โดยในช่วง พ.ศ. 2513 ทางหมวดไม้ดอกไม้ประดับของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้สั่งเมล็ดพันธุ์จากประเทศสหรัฐอเมริกาเข้ามาปลูก และใน พ.ศ. 2515-16 ได้มีการสั่งพันธุ์เข้ามาปลูกที่ภาควิชาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และประสบปัญหาโรคราสนิมต่อมาใน พ.ศ. 2520 หมวดไม้ดอกไม้ประดับ ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมกับโครงการหลวง ได้สั่งกิ่งชำที่ออกรากแล้ว จากบริษัท Van Staaveren ประเทศเนเธอร์แลนด์ มาปลูกเพื่อตัดดอกจำหน่าย และใน พ.ศ. 2521 ได้สั่งพันธุ์จากบริษัท Framton ประเทศอังกฤษ และได้มีการผลิตคาร์เนชั่นเป็นการค้าจริงจังในประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2524 และ 2525 (นันทิยา 2524)

คาร์เนชั่นที่ปลูกแพร่หลายในปัจจุบันนี้ ได้รับการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์มาเป็นเวลานาน โดยมีจุดประสงค์ของการพัฒนาพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง สีสวย บานทนทาน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาเพื่อให้ได้พันธุ์ที่ต้านทานโรคอีกด้วย (Harword, 1968)

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงความผันแปรของลักษณะพันธุกรรมเชิงปริมาณ และคุณภาพของคาร์เนชั่นที่เกิดจากการฉายรังสีและการผสมพันธุ์ ซึ่งอาจทำให้ได้ลักษณะต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง และได้ลักษณะดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพันธุ์ต่อไป